

חוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד - 1984

ס"ח תשמ"ד, 198; ס"ח תשמ"ה, 12, 138; ס"ח תשמ"ו, 36, 39, 216, 220; ס"ח תשמ"ז, 45; ס"ח תשמ"ח, 67, 186; ס"ח תשמ"ט, 48, 56, 87, 101; ס"ח תש"ן, עמ' 6, 12, 45; ס"ח תשנ"א, 54, 116, 178; ס"ח תשנ"ב, 68, 143; ס"ח תשנ"ג, 118; ס"ח תשנ"ד, 49; ס"ח תשנ"ה, 152, 168, 396; ס"ח תשנ"ו, 108; ס"ח תשנ"ה, 17, 170, 182; ס"ח תשנ"ט, 150; ס"ח תש"ס, 194; ס"ח תשס"א, 198, 198, 502, 498; ס"ח תשס"ב, 244, 417; ס"ח תשס"ג, 202; ס"ח תשס"ג, 507, 514; ס"ח תשס"ד, 8, 306, 320, 329, 506; ק"ת תשמ"ו, 266; ק"ת תשמ"ז, 1238, 1262; ק"ת תשמ"ח, 719; ק"ת תש"ס, 920; ק"ת תשס"ב, 1266; ק"ת תשס"ג, 566.

הנוסח המשולב בא במקום חוק השופטים, תשי"ג-1953, חוק בתי המשפט, תשי"ז-1957, חוק שיפוט בתביעות קטנות, תשל"ו-1976 ופקודת הרשמים [נוסח חדש], תשל"א-1971. סעיפי הנוסח הישן ניתנים בשוליים בצירוף אות המסמנת את החוק לפי הרשימה הבאה: האות ש – מציינת את חוק השופטים, תשי"ג-1953; האות ב – חוק בתי המשפט, תשי"ז-1957; האות ת – חוק שיפוט בתביעות קטנות, תשל"ו-1976; האות ר – פקודת הרשמים [נוסח חדש], תשל"א-1971.

פרק א': השופטים

סימן א': תחולה

פרק זה דן בשופטים של –

- (1) בית המשפט העליון;
- (2) בתי המשפט המחוזיים;
- (3) בתי משפט השלום.

סימן ב': כשירות

אלה כשירים להתמנות לשופטי בית המשפט העליון:

- (1) מי שכיהן במשך תקופה של חמש שנים כשופט בית משפט מחוזי;
- (2) מי שרשום, ומי שזכאי להיות רשום, בפנקס חברי לשכת עורכי הדין ועסק, ברציפות או לסירוגין, לא פחות מעשר שנים, מהן לפחות חמש שנים בארץ, באחד או באחדים מן הדברים האלה:
 - (א) עריכת דין;
 - (ב) שפיטה או תפקיד משפטי אחר בשירות מדינת ישראל או בשירות אחר שנקבעו בתקנות לענין זה;
 - (ג) הוראת משפטים באוניברסיטה או בבית ספר גבוה למשפט שנקבעו בתקנות לענין זה;
- (3) משפטאי מובהק.

1. נושא הפרק

[1/ש]

2. כשירותם

[2/ש]

של שופטי
בית
המשפט
העליון

לא יתמנה לשופט בית המשפט העליון מי שכיהן בתפקיד היועץ המשפטי לממשלה או פרקליט המדינה, אלא אם כן עברה תקופה של שמונה עשר חודשים מיום סיום כהונתו.

2.א תקופת צינון למינוי שופט עליון משפט מחוזי
[תיקון: תשס"ד-5]

אלה כשירים להתמנות לשופטי בית משפט מחוזי:

3. כשירותם של שופטי בית משפט מחוזי
[3/ש] [תיקון: תשנ"ב]

(1) מי שכיהן במשך תקופה של ארבע שנים כשופט של בית משפט שלום;

(2) מי שרשום, ומי שזכאי להיות רשום, בפנקס חברי לשכת עורכי הדין, ועסק, ברציפות או לסירוגין, לא פחות משבע שנים, מהן לפחות שלוש שנים בארץ, באחד או באחדים מן הדברים המנויים בסעיף 2(2).

4. כשירותם של שופטי בית משפט שלום
[4/ש] [תיקון: תשנ"ב]

כשירים להתמנות לשופטי בית משפט שלום, מי שרשום ומי שזכאי להיות רשום בפנקס חברי לשכת עורכי הדין, ועסק ברציפות או לסירוגין, לא פחות מחמש שנים, מהן לפחות שנתיים בארץ, באחד או באחדים מן הדברים המנויים בסעיף 2(2).

5. אזרחות
[4/א]

(א) לא יתמנה לשופט מי שאינו אזרח ישראלי.

(ב) היה המועמד למינוי גם בעל אזרחות שאינה ישראלית ודיני המדינה שהוא אזרח בה מאפשרים את שחרורו מאזרחות זו, לא יתמנה אלא לאחר שעשה את כל הדרוש מצדו לשם שחרורו ממנה.

סימן ג': מינוי

הוראות אלה יחולו לענין הועדה לבחירת שופטים שלפי סעיף 4 לחוק-יסוד: השפיטה (להלן – הועדה):

6. הועדה לבחירת שופטים
[6/ש] [תיקון: תשנ"ה-5]

(1) הכנסת תבחר בבחירה חשאית את שני חברי הכנסת שיכהנו כחברי הועדה; הם יכהנו כל עוד הם חברי הכנסת, ואם תמה כהונת הכנסת – עד שהכנסת החדשה תבחר חברים אחרים במקומם והכל בכפוף להוראות חוק הכנסת, תשנ"ד-1994;

(2) המועצה הארצית של לשכת עורכי הדין תבחר את נציגיה בבחירה חשאית; הם יכהנו תקופה של שלוש שנים;

(3) שני שופטי בית המשפט העליון יכהנו תקופה של שלוש שנים;

(4) הרכב הועדה יפורסם ברשומות.

חבר הועדה יצביע על פי שיקול דעתו, ולא יהיה מחויב להחלטות הגוף שמטעמו הוא חבר בועדה.

6.א הצבעה בועדה
[תיקון: תשס"ד-4]

(א) ראה שר המשפטים שיש למנות שופט, יודיע על כך ברשומות ויכנס את הועדה.

7. סדרי עבודת הועדה
[7/ש]

(ב) אלה רשאים להציע מועמדים:

- (1) שר המשפטים;
- (2) נשיא בית המשפט העליון;
- (3) שלושה חברי הועדה כאחד.
- (ג) הצעת הועדה על מינויו של שופט תהיה על דעת רוב חבריה שהשתתפו בהצבעה, אולם הצעת הועדה על מינויו של משפטאי מובהק לא תהיה אלא על דעת שלושה רבעים ממספר חבריה שהשתתפו בהצבעה.
- (ד) הועדה תקבע את שאר סדרי דיוניה ועבודתה.
- הועדה לא תציע מינוי של שופט, אם המועמד הורשע בעבירה פלילית שיש בה, בנסיבות הענין, משום קלון.
- נשיא בית המשפט העליון והמשנה לנשיא בית המשפט העליון יתמנו לפי הוראות סעיף 4(א) לחוק-יסוד: השפיטה מקרב שופטי בית המשפט העליון.
- (א) נשיאים וסגני-נשיאים של בתי משפט מחוזיים ושל בתי משפט שלום יתמנו בידי שר המשפטים בהסכמת נשיא בית המשפט העליון, איש איש מקרב השופטים של בתי המשפט שבדרגה הנידונה.
- (ב) מינוי כאמור בסעיף קטן (א) יהיה לתקופה של ארבע שנים, ורשאי שר המשפטים, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון, להאריכו לארבע שנים נוספות.
- (א) נשיא של בית משפט שלום שנתמנה לשופט בית משפט מחוזי, רשאי, בהסכמתו, להמשיך ולכהן כנשיא של בית משפט שלום אם החליט על כך שר המשפטים, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון, ואולם בעת כהונתו כנשיא בית משפט שלום הוא ידון בענינים הנתונים לסמכות בית משפט שלום בלבד.
- (ב) אין בהוראת סעיף זה כדי לפגוע בהוראות סעיף 9.
- (א) שר המשפטים רשאי למנות, לכהונה בפועל, בהסכמת המועמד ובהסכמת נשיא בית המשפט העליון –
- (1) שופט בית המשפט העליון – לנשיא או לשופט בית משפט מחוזי;
- (2) שופט בית משפט מחוזי – לשופט בית המשפט העליון, לנשיא בית משפט מחוזי, לנשיא בית משפט שלום או לשופט בית משפט שלום;
- (3) שופט בית משפט שלום – לשופט בית משפט מחוזי או לנשיא בית משפט שלום;
- (4) שופט תעבורה – לשופט בית משפט שלום.
- (ב) כהונה בפועל לפי סעיף זה, ברציפות או לסירוגין, לא תהיה יותר משנה אחת מתוך תקופה של שלוש שנים, ולענין שופט שהוא רשם, שנתמנה לכהונה בפועל כשופט בבית המשפט שבו הוא

סייג למינוי

שופט

[תיקון:

תשנ"א-2]

נשיא בית

המשפט

[8/ש]

העליון

והמשנה

לנשיא

נשיאים

וסגני

[9/ש]

נשיאים של

בתי משפט

אחרים

[תיקון:

תשמ"ט,

תשנ"ב]

המשך

כהונה של

נשיא

[תיקון:

תשנ"ב]

מינוי

לכהונה

[10/ש]

בפועל

[תיקון:

תשמ"ו-3,

תשס"ד-2,

תשנ"ב]

משמש כרשם – לא יותר מארבע שנים מתוך תקופה של חמש שנים, ובלבד שבאה על כך הסכמת נשיא בית המשפט העליון.

(ג) מי שנתמנה לכהונה בפועל לפי סעיף זה רשאי לדון גם בענין הנתון לסמכות בית המשפט שבו הוא מכהן דרך קבע, ובלבד שלא ידון באותו ענין בשתי ערכאות.

סימן ד': כהונה

שופט שמינויו פורסם ברשומות, אין עוררין על מינויו.

11. כוחו של מינוי [12/ש]

שופט רשאי להתפטר מכהונתו בהגשת כתב התפטרות לשר המשפטים; כהונתו תיפסק בתום שלושה חדשים מהגשת כתב ההתפטרות אם לא הסכים שר המשפטים למועד קצר יותר.

12. התפטרות [16/ש]

(א) שופט יצא לקיצבה –

13. יציאה לקיצבה [תיקון: תשמ"ה-2] [17/ש]

(1) בהגיעו לגיל שבעים;

(2) משקבעה הועדה, על יסוד חוות דעת רפואית לפי כללים שהיא קבעה, שמחמת מצב בריאותו נבצר ממנו להמשיך במילוי תפקידו.

(ב) שופט רשאי לצאת לקיצבה –

(1) לאחר שכיהן עשרים שנים, אם הגיע לגיל ששים;

(2) לאחר שכיהן חמש עשרה שנים, אם הגיע לגיל ששים וחמש;

(3) אם ביקש זאת והועדה אישרה את בקשתו; הועדה רשאית להתנות הסכמתה בקביעת שיעור גימלה הנמוך מן המתחייב על פי דין.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב) רשאי שופט של בית משפט שלום לצאת לקיצבה לאחר שכיהן עשרים שנים אם הגיע לגיל חמישים או לאחר שכיהן חמש עשרה שנים אם הגיע לגיל חמישים וחמש, ובלבד שהודיע על כך לשר המשפטים שנה לפני מועד היציאה לקיצבה.

(ד) בחישוב תקופת כהונתו של שופט לענין סעיף קטן (ב) תצורף לתקופת כהונתו כשופט כל תקופת שירותו במדינה או במוסד אחר שועדת הכספים של הכנסת אישרה לענין זה, או מקצתה של תקופה זו, הכל לפי כללים שקבעה ועדת הכספים.

(א) הוגשה לוועדה הצעה לסיים את כהונתו של שופט לפי סעיף 7(4) לחוק-יסוד: השפיטה, רשאית היא למנות מבין חבריה, ועדת משנה שתדון בהצעה ותגיש את מימצאיה ומסקנותיה לוועדה.

14. סיום כהונה לפי החלטת הועדה [תיקון: תשמ"ב]

(ב) הועדה וכן ועדת המשנה, אם נתמנתה, יאפשרו לשופט לעיין בחומר שלפניהן ויתנו לו הזדמנות לטעון טענותיו.

(ג) החליטה הועדה על סיום כהונתו של שופט, תקבע בהחלטתה את המועד לסיום הכהונה, וכן, לפי שיקול דעתה, את שיעור הגימלה שיקבל, ובלבד ששיעור הגימלה לא יעלה על השיעור שהיה זכאי לו אילו המשיך לכהן עד הגיעו לגיל שבעים.

(א) שופט שהחל בדיון ויצא לקיצבה או פרש, יהיה מוסמך לסיים את הדיון תוך שלושה חדשים מיום היציאה לקיצבה או הפרישה.

15. סמכות שופט לסיים דיון [18/ש]

(ב) שופט שהחל בדיון ותקופת מינויו לכהונה נסתיימה מחמת מינוי לערכאה אחרת, או משום שנסתיימה תקופת כהונה בפועל, יהיה מוסמך לסיים את הדיון שהחל בו.

(ג) בסעיף זה ובסעיף 16, "שופט שיצא לקיצבה" – לרבות שופט תעבורה שנתמנה מינוי של קבע ויצא לקיצבה.

16. מינוי שופט לשעבר [17/ש]

מי שהוסמך בחיקוק למנות שופט או מי שכשיר להיות שופט, ליושב ראש של ועדה או של גוף אחר, רשאי, בהתייעצות עם נשיא בית המשפט העליון ובהסכמת המועמד, למנות לכך, לתקופה שיקבע, מי שהיה שופט כמפורש בחיקוק ויצא לקיצבה או פרש, ורשאי למנות כאמור, בהסכמת המועמד, מי שהיה שופט של ערכאה גבוהה מזו שפורשה בחיקוק.

סימן ה': שיפוט משמעתי

(א) בית הדין המשמעתי לשופטים (להלן – בית הדין) יהיה של חמישה – ובהם שלושה שופטי בית המשפט העליון, או של שלושה – ובהם שני שופטי בית המשפט העליון, הכל כפי שנשיא בית המשפט העליון יקבע לכל ענין.

17. הרכב בית הדין המשמעתי [21/ש]

(ב) חברי בית הדין יתמנו לכל ענין בידי נשיא בית המשפט העליון על פי החלטה של חבר שופטיו.

(ג) אב בית הדין יהיה נשיא בית המשפט העליון או המשנה לנשיא בית המשפט העליון או הותיק שבין שאר שופטי בית המשפט העליון, הכל לפי ההרכב, ומבין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם.

(ד) לענין סעיף זה, "שופט" – גם שופט שיצא לקיצבה במשמע.

(א) שר המשפטים רשאי להגיש לבית הדין קובלנה על שופט על יסוד אחד מאלה:

18. קובלנה על שופט [22/ש]

(1) השופט נהג שלא כהלכה במילוי תפקידו;

(2) השופט התנהג באופן שאינו הולם את מעמדו של שופט בישראל;

(3) השופט הורשע בעבירה שבנסיבות הענין יש בה משום קלון;

(4) הועדה מצאה שהשופט השיג את מינויו שלא כדין.

(ב) שר המשפטים רשאי להיות מיוצג לפני בית הדין על ידי בא כוחו.

(ג) בבירור הקובלנה יהיו לבית הדין כל הסמכויות שיש לבית משפט מחוזי בענין פלילי.

אמצעי המשמעת שבית הדין מוסמך להטיל הם:

19. אמצעי משמעת [22/ש]

(1) הערה;

(2) התראה;

(3) נזיפה;

- (4) העברה למקום כהונה אחר;
- (5) העברה מן הכהונה, בין בתשלום קיצבה ובין בשלילתה, כולה או מקצתה.

בית הדין ימסור את החלטותיו, לזכות או לחובה, לשר המשפטים.

20. מסירת החלטות לשר המשפטים

[ש/23]

שר המשפטים רשאי להתקין תקנות לסדרי הדין בבית הדין המשמעת.

21. סדרי דין

[ש/28 סיפה]

סימן ו': הוראות שונות

הודעה על מינויו של שופט ועל גמר כהונתו תפורסם ברשומות.

22. פרסום ברשומות

[ש/25]

הוראות סעיף 12 לחוק-יסוד: השפיטה לא יחולו על עבירה שנקבעה כעבירת קנס לפי כל חיקוק ועל עבירה מינהלית שדינה קנס מינהלי קצוב.

23. שיפוט פלילי [תיקון: תשמ"ו-2]

[ש/26]

שופט שהוא בעל דין בהליך אזרחי, יקבע נשיא בית המשפט העליון את בית המשפט אשר ידון בהליך.

24. שופט שהוא צד בהליך אזרחי

[ש/26א]

פרק ב': בתי המשפט

סימן א': בית המשפט העליון

בבית המשפט העליון יהיו שופטים במספר שקבעה הכנסת בהחלטה.

25. מספר השופטים

[ב/2]

בית המשפט העליון ידון בשלושה, אולם –

26. ההרכב [תיקון: תשמ"ה-2, תשנ"ב]

[ב/3]

(1) נשיא בית המשפט העליון או המשנה לנשיא רשאי להורות, לפני תחילת הדיון בענין מסויים, שהדיון בו יהיה לפני מספר בלתי זוגי גדול יותר של שופטים;

(2) מותב שהחל לדון בענין מסויים רשאי להורות שהמשך הדיון בו יהיה לפני מספר בלתי זוגי גדול יותר של שופטים, ובהם השופטים שהחלו בדיון;

(3) בבקשות לצווי ביניים, לצוויים זמניים ולהחלטות ביניים אחרות, וכן בבקשות לצוויים על תנאי, מוסמך לדון שופט אחד, אך שופט אחד לא יהיה מוסמך לסרב למתן צו על תנאי או לתתו על מקצת עילותיו בלבד;

(4) בערעור על החלטת ביניים של בית משפט מחוזי, או על פסק דין של דן יחיד בבית משפט מחוזי שדן בערעור, על פסק דין או על החלטה של בית משפט שלום, מוסמך לדון שופט אחד;

(5) בדיון מקדמי בערעור מוסמך לדון שופט אחד.

(א) השופט או השופטים אשר ידונו בענין פלוני ייקבעו בידי נשיא בית המשפט העליון.

27. קביעת מותבים ומועדים

[ב/4]

(ב) המועד אשר בו יתחיל בית המשפט העליון לדון בענין פלוני

[תיקון: תשמ"ה]

ייקבע בידי נשיא בית המשפט העליון.

(א) **28.** אב-בית-הדין [ב/א5] יושב בדין נשיא בית המשפט העליון – הנשיא הוא אב-בית-הדין; יושב בדין המשנה לנשיא ואין הנשיא יושב בו – המשנה לנשיא הוא אב-בית-הדין; בהרכב אחר – הותיק שבשופטים הוא אב-בית-הדין ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם.

(ב) לענין סעיף זה, רואים את הותק לפי תאריך מינויו של השופט לבית המשפט העליון.

(א) **29.** ממלא מקום נשיא בית המשפט העליון [ב/5] נתפנה מקומו של נשיא בית המשפט העליון וכל עוד הנשיא החדש לא התחיל לכהן, או נעדר הנשיא מן הארץ או שנבצר ממנו זמנית למלא תפקידו, ימלא המשנה לנשיא את התפקידים המוטלים על הנשיא וישתמש בסמכויות הנתונות לו לפי כל חיקוק.

(ב) נבצר מנשיא בית המשפט העליון ומהמשנה לנשיא למלא את תפקידיהם, יכהן כממלא מקום הנשיא הותיק שבשופטי בית המשפט העליון, ומבין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם.

(ג) נשיא בית המשפט העליון רשאי לאצול מסמכויותיו למשנה לנשיא.

(א) **30.** דיון נוסף [ב/8(א-ג)] ענין שפסק בו בית המשפט העליון בשלושה, רשאי הוא להחליט, עם מתן פסק דינו, שבית המשפט העליון ידון בו דיון נוסף בחמישה או יותר.

(ב) לא החליט בית המשפט העליון כאמור בסעיף קטן (א), רשאי כל בעל דין לבקש דיון נוסף כאמור; נשיא בית המשפט העליון או שופט אחר או שופטים שיקבע לכך, רשאים להיענות לבקשה אם ההלכה שנפסקה בבית המשפט העליון עומדת בסתירה להלכה קודמת של בית המשפט העליון, או שמפאת חשיבותה, קשיותה או חידושה של הלכה שנפסקה בענין, יש, לדעתם, מקום לדיון נוסף.

(ג) בהחלטה שניתנה לפי סעיף קטן (א) או (ב) רשאי בית המשפט או השופט לקבוע את הבעיה שתעמוד לדיון נוסף, ומשעשה כן, לא יקויים הדיון הנוסף אלא באותה בעיה.

(א) **31.** משפט חוזר [ב/9(א-ג)] תיקון: תשמ"ו-3, תשנ"ו, תשס"א נשיא בית המשפט העליון או המשנה לנשיא או שופט אחר של בית המשפט העליון שקבע לכך הנשיא רשאי להורות כי בית המשפט העליון או בית משפט מחוזי שיקבע לכך, יקיים משפט חוזר בענין פלילי שנפסק בו סופית, אם ראה כי נתקיים אחד מאלה:

(1) בית משפט פסק כי ראיה מהראיות שהובאו באותו ענין יסודה היה בשקר או בזיוף, ויש יסוד להניח כי אילו לא ראיה זאת היה בכך כדי לשנות את תוצאות המשפט לטובת הנידון;

(2) הוצגו עובדות או ראיות, העשויות, לבדן או ביחד עם החומר שהיה בפני בית המשפט בראשונה, לשנות את תוצאות המשפט לטובת הנידון;

(3) אדם אחר הורשע בינתיים בכיצוע אותו מעשה העבירה,

ומהנסיבות שנתגלו במשפטו של אותו אדם אחר נראה כי מי שהורשע לראשונה בעבירה לא ביצע אותה;

- (4) נתעורר חשש של ממש כי בהרשעה נגרם לנידון עיוות דין.
- (ב) הרשות לבקש משפט חוזר נתונה לנידון וליועץ המשפטי לממשלה; מת הנידון – תהיה הרשות האמורה גם לבן-זוגו ולכל אחד מצאצאיו, הוריו, אחיו או אחיותיו.
- (ג) במשפט חוזר יהיו לבית המשפט העליון או לבית משפט מחוזי כל הסמכויות הנתונות לבית משפט מחוזי במשפט פלילי והנתונות לבית המשפט העליון בערעור פלילי, פרט לסמכות להחמיר בעונש; בית המשפט רשאי לתת כל צו הנראה בעיניו כדי לפצות נידון שנשא ענשו או חלק ממנו ושהרשעתו בוטלה כתוצאה מן המשפט החוזר, או לתת כל סעד אחר; מת הנידון – רשאי בית המשפט לתת צו כאמור לטובת אדם אחר.
- (ד) נשיא בית המשפט העליון או המשנה לנשיא או שופט אחר של בית המשפט העליון שקבע לכך הנשיא או הרכב כאמור, רשאי, בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה, להורות על זיכוי של נידון אם נוכח כי נתקיימה אחת העילות למשפט חוזר כאמור בסעיף קטן (א), אך לאור נסיבות הענין אין תועלת בקיומו של משפט חוזר.

(א) הוגשה בקשה לנשיא המדינה למתן חנינה או להפחתת עונש, והתעוררה שאלה אשר לדעת שר המשפטים ראויה לדיון בבית המשפט העליון ואשר אינה יכולה לשמש עילה למשפט חוזר לפי סעיף 31, רשאי שר המשפטים להעמיד את השאלה לבית המשפט העליון.

(ב) בית המשפט העליון יחליט אם לדון בשאלה שהועמדה לפניו לפי סעיף קטן (א); החליט לדון, ידון בה כאילו הורה נשיא בית המשפט העליון על משפט חוזר לפי סעיף 31.

סימן ב': בתי משפט מחוזיים

שר המשפטים רשאי, בצו, להקים בתי משפט מחוזיים ולקבוע מקום מושבם ואזור שיפוטם.

- (א) בית משפט מחוזי יישב במקום מושבו.
- (ב) בית משפט מחוזי רשאי לשבת לדין בענין מסויים, כולו או מקצתו, במקום שאינו מקום מושבו, אם ראה לעשות כן למען הצדק או למען יעילות הדיון, ובלבד שלא יישב במקום שמחוץ לאזור שיפוטו אלא בהסכמת נשיא בית המשפט המחוזי שהמקום האחר נמצא באזור שיפוטו.

(א) בבית משפט מחוזי יהיו שופטים במספר שיקבע שר המשפטים בהודעה ברשומות.

(ב) בכל בית משפט מחוזי יהיה נשיא ויכול שיהיו סגן נשיא אחד או יותר; ואולם יכול נשיא אחד לכהן כנשיא בשני בתי משפט מחוזיים.

העמדת
שאלה בידי
שר
המשפטים
32.
[ב/10]

מקום
מושב
ואזור
שיפוט
33.
[ב/11]

מקום
ישיבת בית
המשפט
34.
[ב/12]

השופטים
35.
[ב/13]

ישיבת
שופט מחוז [ב/14]
למקום
מינויו

ההרכב

[תיקון:
תשמ"ה-2,
תש"ן,
תשנ"ב,
תשנ"ה-3,
תשנ"ח]

נתמנה שופט פלוני לבית משפט מחוזי אחד, אין בכך כדי למנעו מלשבת בבית משפט מחוזי אחר; ואולם לא ישב שופט בבית משפט מחוזי אחר אלא בהסכמת נשיאי שני בתי המשפט המחוזיים הנוגעים בדבר.

(א) בענינים אלה ידון בית משפט מחוזי בשלושה:

(1) משפטים בשל עבירה שענשה מוות או מאסר עשר שנים או יותר;

(2) ערעורים על פסקי דין של בתי משפט ובתי דין שיושב בהם שופט של בית משפט שלום, למעט בקשות לצווי ביניים, לצווים זמניים ולהחלטות ביניים אחרות שבערעורים;

(3) כל ענין שהנשיא של בית המשפט המחוזי או סגנו הורה שידונו בו שלושה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), בענינים הבאים ידון בית משפט מחוזי בשופט אחד, אם לא הורה נשיא בית המשפט או סגנו הוראה אחרת לענין מסויים:

(1) עבירות המנויות בחלק א' של התוספת הראשונה;

(2) ערעורים על החלטות של ראש ההוצאה לפועל לפי סעיפים 19, 25, 48 ו-58 לחוק ההוצאה לפועל, תשכ"ז-1967;

(3) דיון מקדמי בערעור;

(4) ערעורים על פסקי דין של בתי משפט שלום ושל שופטי תעבורה, לענין העבירות המפורטות בסעיף 25(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], שאינן פשעים, ולמעט לענין עבירה לפי סעיף 64 לפקודה האמורה;

(5) ערעורים בעניינים המנויים בחלק ב' של התוספת הראשונה שיקבעם שר המשפטים בצו, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת;

(6) ערעורים על פסקי דין של בית משפט לעניני משפחה, למעט ערעורים על פסק דין שכולו או חלקו בעניני ירושה, אבהות או אמהות, אימוץ, זכויות משמורת או החזרתו של קטין חטוף;

(7) ערעורים על פסקי דין והחלטות אחרות לפי חוק למניעת אלימות במשפחה, תשנ"א-1991.

(ג) בכל ענין שאינו מוזכר בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) ידון בית משפט מחוזי בשופט אחד.

(א) השופט או השופטים אשר ידונו בענין פלוני ייקבעו בידי נשיא בית המשפט המחוזי או סגניו, ובאין קביעה כאמור – לפי סדר שקבע מזמן לזמן נשיא בית המשפט.

(ב) המועד אשר בו יתחיל בית המשפט המחוזי לדון בענין פלוני ייקבע בידי השופט או השופטים אשר ידונו בו, בהתאם לכללים שקבע נשיא בית המשפט, ואם טרם נקבע המועד שידון בו –

קביעת
מותבים
ומועדים

38

[ב/16]

בידי נשיא בית המשפט או סגנו.

(א) בית משפט מחוזי הדן בשלושה ונשיא בית המשפט ביניהם – הנשיא הוא אב-בית-הדין; אם סגן נשיא ביניהם ואין הנשיא ביניהם – סגן הנשיא הוא אב-בית-הדין, ואם שני סגני נשיא ביניהם – הותיק שבהם; בהרכב אחר – הותיק שבשופטים הוא אב-בית-הדין, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם.

(ב) לענין סעיף זה, רואים את הותק לפי תאריך מינויו של השופט לבית משפט מחוזי.

בית משפט מחוזי ידון באלה:

(1) כל ענין אזרחי או פלילי שאיננו בסמכותו של בית משפט שלום; בתביעה-שכנגד אזרחית מוסמך לדון בית משפט מחוזי אף אם אותו ענין או אותה תביעה הם בסמכותו של בית משפט שלום; ואולם אם היתה התביעה שכנגד בסמכותו של בית משפט לעניני משפחה, רשאי בית המשפט להעביר את התביעות לבית משפט לעניני משפחה שבאזור שיפוטו היתה מוגשת התביעה שכנגד, יהא שוויה אשר יהא, אם לדעתו הצדק והתועלת בהעברה עולים על הפגיעה בענינו של אדם אחר שהוא צד לתובענה;

(א1) עתירה מינהלית, ערעור מינהלי ותובענה מינהלית, לפי חוק בתי משפט לענינים מינהליים, תש"ס-2000;

(2) כל ענין שאיננו בסמכותו הייחודית של בית דין אחר; בענין הנתון לסמכותו המקבילה של בית דין אחר, יהיה בית המשפט המחוזי מוסמך לדון כל עוד אין אותו בית דין דן בו ואם הענין אינו נתון בסמכותו של בית משפט שלום;

(3) ערעורים על פסקי דין ועל החלטות אחרות של בתי משפט השלום;

(4) תביעה בעניני קנין רוחני, הכרוכה בתביעה בעניני קנין רוחני שהיא בסמכות בית המשפט המחוזי לפי פסקה (1), אף אם סכום התביעה או שווי נושא התביעה אינו עולה על הסכום כאמור בסעיף 51(א)(2);

בפסקה זו, "תביעה בעניני קנין רוחני" – תביעה אזרחית לפי אחד או יותר מהחוקים המפורטים להלן:

(א) חוק זכות יוצרים, 1911;

(ב) פקודת זכות יוצרים;

(ג) פקודת הפטנטים והמדגמים;

(ד) חוק הגנת כינויי מקור וציונים גיאוגרפיים, התשכ"ה-1965;

(ה) חוק הפטנטים, התשכ"ז-1967;

(ו) פקודת סימני מסחר [נוסח חדש], התשל"ב-1972;

(ז) חוק זכות מטפחים של זני צמחים, התשל"ג-1973;

(ח) חוק זכויות מבצעים ומשדרים, התשמ"ד-1984;

(ט) חוק עוולות מסחריות, התשנ"ט-1999.

אב-בית-
הדין **39.**
[17/ב]

הסמכות
[תיקון:
תשנ"ב-2,
תשנ"ה-3,
תש"ס,
תשס"ד]

תביעה בעניני קנין רוחני התלויה ועומדת לפני בית משפט שלום ביום 3.12.2003, ואשר תביעה בעניני קנין רוחני כאמור הכרוכה בה תלויה ועומדת בבית משפט מחוזי באותו יום, רשאי בית משפט השלום, מיזמתו או לבקשת בעל דין, להעבירה לבית המשפט המחוזי הדין בענין; בית משפט מחוזי שאליו הועברה תביעה כאמור רשאי להמשיך ולדון בה מן השלב שאליו הגיע בית משפט השלום והוא לא יעבירה עוד.

41. ערעור **(א)** פסק דין של בית משפט מחוזי בערכאה ראשונה ניתן לערעור לפני בית המשפט העליון. [19/ב]

(ב) החלטה אחרת של בית משפט מחוזי בענין אזרחי, ופסק דין של בית משפט מחוזי בערעור, ניתנים לערעור לפני בית המשפט העליון, אם ניתנה רשות לכך מאת נשיא בית המשפט העליון או מאת שופט אחר של בית המשפט העליון שנשיאו קבע לכך, או מאת בית המשפט העליון, ובפסק דין – גם אם ניתנה רשות לכך בגוף פסק הדין.

42. סמכות שופטים **(א)** סמכות שיפוטית שנתייחדה בדין למעט בחוק זה לנשיא או לסגן נשיא של בית משפט מחוזי, נתונה לכל שופט של אותו בית משפט; סמכות אחרת שנתייחדה לנשיא בית משפט מחוזי רשאי הוא לאצול, כולה או מקצתה, לסגן נשיא. [20/ב] תיקון: תשמ"ו-3]

סימן ג': בתי משפט שלום

43. מקום מושב ואזור שיפוט **(א)** שר המשפטים רשאי, בצו, להקים בתי משפט שלום ולקבוע מקום מושבם ואזור שיפוטם. [21/ב]

(א) בית משפט שלום ישב במקום מושבו. **(ב)** בית משפט שלום רשאי לשבת לדין בענין מסויים, כולו או מקצתו, במקום שאינו מקום מושבו, אם ראה לעשות כן למען הצדק או למען יעילות הדיון, ובלבד שלא ישב במקום שמחוץ לאזור שיפוטו אלא בהסכמת נשיא בית המשפט המחוזי שהמקום האחר נמצא באזור שיפוטו. **44.** מקום ישיבת בית המשפט **(א)** בית משפט שלום יהיו שופטים במספר שקבע שר המשפטים בהודעה ברשומות. [22/ב]

45. השופטים **(א)** בבית משפט שלום יהיו שופטים במספר שקבע שר המשפטים בהודעה ברשומות. [23/ב]

(ב) בכל אזור שיפוט יהיה נשיא אחד של בית משפט שלום, ויכול שיהיו בו סגן נשיא אחד או יותר; ואולם יכול נשיא אחד לכהן כנשיא באזורי שיפוט אחרים.

46. ישיבת שופט מחוז למקום מינוי **(א)** נתמנה שופט פלוני לבית משפט שלום אחד, אין בכך כדי למנעו מלשבת בבית משפט שלום אחר; ואולם לא ישב שופט בבית משפט שלום אחר אלא בהסכמת נשיאי בתי משפט השלום הנוגעים בדבר. [24/ב]

47. ההרכב **(א)** בית משפט שלום ידון בשופט אחד, ואולם רשאי השופט היושב לדין או נשיא בית משפט השלום להורות שהדיון בענין פלוני יהיה לפני שלושה שופטים; נשיא בית משפט השלום יקבע את השופטים שמהם יורכב בית המשפט. [25/ב]

- 48.** קביעת מותבים ומועדים [ב/26]
- (א)** השופט אשר ידון בענין פלוני ייקבע בידי נשיא בית משפט השלום או סגנו, ובאין קביעה כאמור – לפי סדר שקבע מזמן לזמן נשיא בית המשפט.
- (ב)** המועד אשר בו יתחיל בית משפט השלום לדון בענין פלוני ייקבע בידי השופט או השופטים אשר ידונו בו, בהתאם לכללים שקבע נשיא בית המשפט, ואם טרם נקבע המותב שידון בו – בידי נשיא בית המשפט או סגנו.
- 49.** העברת ענין מבית משפט שלום אחד למשנהו [תיקון: תשמ"ה-2] [ב/26א]
- (א)** נשיא בית משפט השלום רשאי להורות שענין שהובא או שיש להביאו לפני בית משפט שלום במקום פלוני וטרם החל הדיון בו או שענין שהוחלט בו על פסלות שופט, בין שהחל הדיון בו ובין שטרם החל הדיון בו, יהיה נידון בבית משפט אחר הנמצא באזור שיפוט שבו הוא מכהן כנשיא.
- (ב)** החלטה כאמור בסעיף קטן (א) ניתנת לערעור לפני נשיא בית משפט מחוזי.
- (ג)** בית המשפט שאליו הועבר ענין כאמור, לא יעבירו עוד.
- 50.** אב-בית-הדין [ב/27]
- (א)** בית משפט שלום הדין בשלושה ונשיא בית משפט השלום ביניהם – הנשיא הוא אב-בית-הדין; אם סגן נשיא ביניהם ואין נשיא בית משפט השלום ביניהם – סגן הנשיא הוא אב-בית-הדין, ואם שני סגני נשיאים ביניהם – הותיק שבהם; בהרכב אחר – הותיק שבשופטים הוא אב-בית-הדין, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם.
- (ב)** לענין סעיף זה רואים את הותק לפי תאריך מינויו של השופט לבית משפט השלום.
- 51.** הסמכות [תיקון: תשמ"ה, תשמ"ה-2, תשנ"ב-2, תשנ"ד, תשנ"ה-3, תשס"א-4, ק"ת תשס"א, תשס"ג-3] [ב/28]
- (א)** בית משפט שלום ידון באלה:
- (1)** **(א)** עבירות שעונשן קנס בלבד או מאסר לתקופה שאינה עולה על שבע שנים; למעט העבירות המנויות בחלק א' של התוספת השניה, שעונשן מאסר לתקופה של חמש שנים או יותר, אם החליט פרקליט מחוז להעמיד עליהן אדם לדין לפני בית משפט מחוזי, למעט עבירה לפי חוק ההגבלים העסקיים, תשמ"ח-1988, ולמעט עבירה לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003;
- (ב)** עבירות המנויות בחלק ב' לתוספת השניה, שעונשן מאסר לתקופה העולה על שבע שנים, אם החליט פרקליט המדינה או פרקליט מחוז להעמיד עליהן אדם לדין לפני בית משפט שלום, ובלבד שלא יוטל עונש מאסר לתקופה העולה על שבע שנים.
- (2)** תביעות אזרחיות – למעט תביעות הנוגעות למקרקעין – כשסכום התביעה או שווי הנושא אינו עולה על 2,500,000 שקלים חדשים ביום הגשת התובענה, והוא אף אם עלה הסכום או השווי לאחר מכן מחמת שערור או הצמדה;
- (3)** תביעות בדבר חזקה או שימוש במקרקעין או בדבר

חלוקתם או חלוקת השימוש בהם, לרבות תביעות הכרוכות בהן שענינן חזקה או שימוש במיטלטלין, יהיה שוויו של נושא התביעה אשר יהיה; אך בית משפט שלום לא ידון בתביעות בדבר חכירה לדורות ובתביעות אחרות הנוגעות למקרקעין;

(א3) בוטלה.

(4) תביעה-שכנגד לתביעה אזרחית שנושאן אחד או שהן נובעות מאותן הנסיבות, יהיה שוויו של נושא התביעה-שכנגד אשר יהיה;

(5) בעניני משפחה כמשמעותם בחוק בית המשפט לעניני משפחה, תשנ"ה-1995, וזאת על אף האמור בפסקאות (2) ו-(3).

(ב) שר המשפטים, בהתייעצות עם נשיא בית המשפט העליון ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי בצו להגדיל את הסכום הנקוב בסעיף קטן (א)(2); בצו כאמור ניתן לקבוע, לכלל בתי המשפט או לבית משפט מסויים, כי ענין שהגדלת סמכות כאמור הוסיפה לבית משפט השלום ושהוגש לפני תחילתו של הצו לבית משפט מחוזי יידון בבית משפט השלום, ובלבד שטרם הוחל בו בשמיעת עדים.

(ג) בענינים המפורטים בפסקה (5) בסעיף קטן (א) ידון בית משפט שהוסמך כאמור בחוק בית המשפט לעניני משפחה, תשנ"ה-1995.

(א) פסק דין של בית משפט שלום ניתן לערעור לפני בית משפט מחוזי.

ערעור
52.
[ב/29]

(ב) החלטה אחרת של בית משפט שלום בענין אזרחי ניתנת לערעור לפני בית משפט מחוזי, אם ניתנה רשות לכך מאת שופט של בית המשפט המחוזי.

סמכות שיפוטית שנתייחדה בדין למעט בחוק זה לנשיא בית משפט שלום נתונה לכל שופט של אותו בית משפט; סמכות אחרת שנתייחדה לנשיא בית משפט שלום רשאי הוא לאצול, כולה או מקצתה, לסגן נשיא.

סמכות שופטים
53.
[ב/29א]
[תיקון: תשמ"ו-3]

סימן ד': בתי משפט לענינים מקומיים

(א) שר המשפטים רשאי, בצו, לאחר התייעצות עם הרשות המקומית הנוגעת בדבר, להקים בית משפט לענינים מקומיים ולקבוע מקום מושבו ואזור שיפוטו, ורשאי הוא, בצו, כאמור, להסמיך בית משפט שלום לשבת כבית משפט לענינים מקומיים.

מקום מושב ואזור שיפוט
54.
[ב/29ב]

(ב) אזור שיפוטו של בית משפט לענינים מקומיים יכול שיהיה שונה מאזור שיפוטו של בית משפט השלום של אותו אזור ויכול שיכלול את תחומן של רשויות מקומיות אחדות; היה אזור שיפוטו של בית משפט לענינים מקומיים כולל שטחים שהם באזור השיפוט של יותר מבית משפט שלום אחד, ייקבע בצו, נשיאו של איזה בית משפט שלום מביניהם הוא בעל הסמכות לגביו.

- (ג) שר המשפטים רשאי, לאחר התייעצות עם הרשות המקומית הנוגעת בדבר, לבטל צו לפי סעיף זה או לשנותו.
- (א) בית משפט לענינים מקומיים ידון בעבירות לפי פקודת העיריות, פקודת המועצות המקומיות, וחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, ולפי תקנות, צווים וחוקי עזר על פיהם, וכן בעבירות לפי החיקוקים המנויים בתוספת השלישית, לרבות תקנות, צווים וחוקי עזר על פיהם.
- (ב) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לשנות בצו את התוספת השלישית.
- (ג) כל חיקוק שבו ניתנה סמכות לבית משפט עירוני ייקרא כאילו הסמכות ניתנה לבית משפט לענינים מקומיים.
- (א) דין בית משפט לענינים מקומיים כדין בית משפט שלום, ויחולו עליו הוראות סימן ג' למעט סעיף 51 ככל שאין בסימן זה הוראה אחרת, ובשינויים המחוייבים.
- (ב) דין שופט בית משפט לענינים מקומיים כדין שופט בית משפט שלום לכל דבר וענין.
- (א) שר המשפטים, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון, רשאי למנות, לתקופה ובתנאים שיקבע, שופט או שופט בקיצבה שימלא תפקיד של שופט בית משפט לענינים מקומיים; בשבתו בדין יהיו סמכויותיו של שופט שנתמנה כאמור כסמכויות שופט בית משפט שלום.
- (ב) שופט בקיצבה שנתמנה כאמור לא יעשה פעולות שנתייחדו לעורך דין לפי חוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א-1961 (להלן – חוק לשכת עורכי הדין), כל עוד הוא מכהן בתפקידו.
- (ג) הוראות סעיף זה אינן באות לגרוע מסמכותו של שופט בית משפט שלום לדון בעבירות כאמור בסעיף 55 ולכהן כשופט בית משפט לענינים מקומיים.
- (ד) בסעיף זה, "שופט בקיצבה" – לרבות שופט תעבורה שנתמנה מינוי של קבע ויצא לקיצבה.
- אין הוראות סימן זה באות לגרוע מסמכות בית משפט שלום לדון בעבירות כאמור בסעיף 55.
- סימן ה': בתי משפט לתביעות קטנות
- (א) שר המשפטים רשאי להסמיך בית משפט שלום פלוני לשבת כבית משפט לתביעות קטנות.
- (א) בית משפט לתביעות קטנות ידון בתביעה אזרחית שהגיש יחיד
- (1) לתשלום סכום שאינו עולה על 16,700 שקלים חדשים;
- (2) למתן צו להחלפת מצרך או לתיקונו או לביטול עסקה, כששווי המצרך או התיקון או סכום העסקה, לפי הענין, אינו עולה על הסכום האמור בפסקה (1). ובתביעה-שכנגד לסכום או לצו כאמור, ובלבד שהתביעות אינן לפי זכות שהומחיתה או שהוסבה ואינן בסמכותו הייחודית של בית משפט אחר.
- הסמכות 55. [ב/29ג]
- דין בית משפט לענינים מקומיים [תיקון: תשמ"ה] 56. [ב/29ד]
- מינוי שופט [תיקון: תשס"ד-3] 57. [ב/29ה]
- שמירת סמכויות 58. [ב/29ו]
- הסמכת בתי משפט 59. [1/ת]
- הסמכות [תיקון: תשס"ב-2] 60. [2/ת]

(ב) בית המשפט רשאי לא לדון בתביעה או בתביעה-שכנגד ולהעבירן לבית משפט שלום, אם ראה שהדיון בבית משפט לתביעות קטנות אינו מתאים להן, או אם ראה שהתביעה הוגשה בידי תובע שכבר הגיש באותה שנה באותו בית משפט יותר מחמש תביעות.

(ג) שר המשפטים רשאי, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לשנות את הסכום האמור בסעיף קטן (א).

האמור בסעיף 60 אין בו כדי למנוע –

(1) בעל דין מהגיש תביעה כאמור בו לבית משפט אחר במקום להגיש לבית משפט לתביעות קטנות;

(2) נתבע שהגיש תביעה-שכנגד לבית משפט לתביעות קטנות – מהגיש תביעה נפרדת לעודף תביעתו, בין לבית משפט לתביעות קטנות ובין לבית משפט אחר.

(א) בית משפט לתביעות קטנות יהיה רשאי לקבל ראייה אף אם לא היתה קבילה בבית משפט אחר; אין בהוראה זו כדי לגרוע מדיני חסינות עדים וראיות חסויות.

(ב) בית משפט לתביעות קטנות אינו קשור בסדרי הדין הנוהגים בבית משפט אחר, ובכפוף לסדרי דין שהתקין שר המשפטים לענין סימן זה, יפעל בדרך הנראית לו מועילה ביותר להכרעה צודקת ומהירה.

(א) ייצוג בעל דין בבית משפט לתביעות קטנות על ידי עורך דין יהיה רק ברשות בית המשפט ומטעמים מיוחדים שיירשמו; בעל דין רשאי, ברשות בית המשפט, להיות מיוצג על ידי ארגון שקבע לענין זה שר המשפטים, ובמקרה זה ירשה בית המשפט לבעל הדין שכנגד להיות מיוצג כפי שיוורה.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), יכול אדם, באישור בית המשפט לתביעות קטנות, לייצג בעל דין בבית משפט לתביעות קטנות, אם בעל הדין ייפה את כוחו לכך וייפוי הכוח הוגש לבית המשפט לתביעות קטנות; אין לייצג אדם לפי סעיף קטן זה –

(1) אם המייצג עוסק בייצוג בדרך קבע;

(2) אם הייצוג נעשה במהלך הרגיל של עסקיו של המייצג;

(3) אם הייצוג נעשה בתמורה.

פסק דין של בית משפט לתביעות קטנות ניתן לערעור לפני בית משפט מחוזי אם ניתנה רשות לכך מאת שופט של בית המשפט המחוזי; בית המשפט המחוזי ידון בערעור בשופט אחד.

(א) הוגשה תביעה לבית משפט לתביעות קטנות, רשאי שופט בית המשפט, בהסכמת בעלי הדין, לדון בתביעה כבורר או להעבירה לבורר אחר שהסכים לדון בה בלי לקבל שכר מן הצדדים.

(ב) הוראות חוק הבוררות, תשכ"ח-1968, למעט סעיפים 23 עד 29 ו-31 עד 35, יחולו על בוררות לפי סעיף זה, ככל שהן נוגעות לענין, אולם –

(1) כל מקום שנאמר בו "בית המשפט" ייקרא כאילו נאמר בו

.61 שמירת זכות
[3/ת]

.62 ראיות וסדרי דין
[4/ת]

.63 ייצוג
[תיקון:
תשס"א-2]
[6/ת]

.64 ערעור
[7/ת]

.65 בוררות
[8/ת]

"שופט בית משפט לתביעות קטנות";

(2) דין פסק בורר לפי סעיף זה, פרט לערעור, כדין פסק דין של בית משפט לתביעות קטנות.

(ג) אין סעיף זה גורע מהסכם בוררות שבין הצדדים.

שר המשפטים, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון, רשאי למנות, לתקופה ובתנאים שיקבע, שופט בקיצבה שימלא תפקיד של שופט בית משפט לתביעות קטנות; בשבתו בדין יהיו סמכויותיו של שופט שנתמנה כאמור כסמכויות שופט בית משפט שלום.

מינוי שופט בקיצבה
66. [9/ת]

שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות מקום שיפוט לתביעות קטנות שיהיה מקום השיפוט על אף האמור בכל הסכם שבין בעלי הדין.

מקום שיפוט
67. [5/ת]

סימן ו': פומביות הדיון

(א) בית משפט ידון בפומבי.

(ב) בית משפט רשאי לדון בענין מסויים, כולו או מקצתו, בדלתיים סגורות, אם ראה צורך בכך באחת מאלה:

פומביות הדיון
68. [ב/38]
[תיקון:
תש"ן-2,
תשנ"ה-3,
תשנ"ח-2,
תשנ"ט]

(1) לשם שמירה על בטחון המדינה;

(2) לשם מניעת פגיעה ביחסי החוץ של המדינה;

(3) לשם הגנה על המוסר;

(4) לשם הגנה על עניינו של קטין או חסר ישע כהגדרתו בסעיף 368א לחוק העונשין, תשל"ז-1977;

(5) לשם הגנה על ענינו של מתלונן או נאשם בעבירת מין או בעבירה על פי החוק למניעת הטרדה מינית, תשנ"ח-1998;

(6) בוטלה.

(7) הדיון הפומבי עלול להרתיע עד מלהעיד עדות חפשית או מלהעיד בכלל;

(8) לשם הגנה על סוד מסחרי.

(ג) בבקשות לצווי ביניים, לצווי זמניים ולהחלטות ביניים אחרות, רשאי בית משפט לדון בדלתיים סגורות.

(ד) החליט בית משפט על עריכת דיון בדלתיים סגורות, רשאי הוא להרשות לאדם או לסוגי בני אדם להיות נוכחים בעת הדיון כולו או מקצתו.

(ה) על אף הוראות סעיף 68(א), עניני משפחה, כמשמעותם בחוק בית המשפט לעניני משפחה, תשנ"ה-1995, למעט תובענות לפי חוק הירושה, תשכ"ה-1965, שעילתן אינה סכסוך בתוך המשפחה ותובענות לפי חוק השמות, תשט"ו-1956, ולפי חוק קביעת גיל, תשכ"ד-1963 – יידונו בדלתיים סגורות, אלא אם כן הורה בית המשפט לדון בענין, כולו או מקצתו, בפומבי.

(א) בית משפט רשאי לאסור על קטין להימצא בבית המשפט בעת הדיון ולצוות על הרחקתו.

הרחקה מבית המשפט
69. [ב/39]

(ב) בית משפט רשאי להרחיק אדם, שאינו בעל דין, מאולם בית

המשפט בעת דיון, אם מצא, מטעמים שיירשמו, שנוכחות אותו אדם באולם תרתיע עד מלהעיד עדות חפשית או מלהעיד בכלל.

(א) לא יפרסם אדם דבר על דיון שהתנהל בבית משפט בדלתיים סגורות אלא ברשות בית המשפט.

(ב) לא יצלם אדם באולם בית משפט ולא יפרסם תצלום כזה אלא ברשות בית המשפט.

(ג) לא יפרסם אדם, בלי רשות בית המשפט, שם קטין שלא מלאו לו שמונה עשרה שנים והוא נאשם או עד במשפט פלילי, או מתלונן או ניזוק במשפט בשל עבירה לפי סעיפים 345 עד 358, סעיף 360 וסעיפים 208 עד 214 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, ולא את תמונתו, מענו או פרטים אחרים העשויים להביא לזיהויו של הקטין.

(ד) בית משפט רשאי לאסור כל פרסום בקשר לדיוני בית המשפט, במידה שהוא רואה צורך בכך לשם הגנה על בטחוננו של בעל דין, עד או אדם אחר ששמו הוזכר בדיון או לשם מניעת פגיעה חמורה בפרטיות של אחד מהם.

(ה) בית משפט רשאי לאסור פרסום שמו של חשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום, או פרט אחר מפרטי החקירה, אם הדבר עלול לפגוע בחקירה שעל פי דין.

(ה1) (1) בית משפט רשאי לאסור פרסום שמו של חשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום או פרט אחר מפרטי החקירה, אם ראה כי הדבר עלול לגרום לחשוד נזק חמור ובית המשפט סבר כי יש להעדיף את מניעת הנזק על פני הענין הציבורי שבפרסום.

(2) זכותו של חשוד לבקש מבית המשפט לאסור פרסום שמו לפי הוראות סעיף קטן זה תובא לידיעתו בדרך שתיקבע בתקנות שיתקין שר המשפטים, בהתייעצות עם השר לביטחון הפנים ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

(3) שר המשפטים יקבע, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, טופב להגשת בקשה לבית המשפט לאסור פרסום שמו של חשוד לפי הוראות סעיף קטן זה.

(ה2) לענין סעיף זה –

"חשוד" – מי שנפתחה נגדו חקיקה פלילית;

"שם של חשוד" – לרבות כל פרט אחר שיש בו כדי לזהות את החשוד.

(ו) העובר על הוראה מהוראות סעיף זה, דינו – מאסר ששה חדשים.

(א) לא יפרסם אדם דבר על ענין פלילי התלוי ועומד בבית משפט במטרה להשפיע על מהלך המשפט או על תוצאותיו, וראייה מראש את ההשפעה האמורה כאפשרות קרובה לודאי כמוה כמטרה להשפיע, והכל אם יש בפרסום כדי להשפיע כאמור.

(ב) לענין סעיף זה, "ענין פלילי התלוי ועומד בבית משפט" – משעה

איסור פרסומים [תיקון: תשמ"ה-2, תשס"ג]

מניעת פגיעה בהליך פלילי [תיקון: תשס"ב]

71 [ב/41]

שהוגשה לבית המשפט באותו ענין בקשה למתן צו מעצר או משעה שהוגש לו כתב אישום, לפי המוקדם, עד שהחליט התובע שלא להגיש כתב אישום, ואם הוגש כתב אישום – עד סיום ההליכים.

(ג) איסור הפרסום אינו חל על פרסום ידיעה בתום לב על דבר שנאמר או שאירע בישיבה פומבית של בית משפט.

(ד) העובר על הוראות סעיף זה, דינו – מאסר שנה אחת.

(א) אדם שבעת דיוני בית משפט עושה באולם בית המשפט, בלשכתו של שופט או סמוך למקום הדיון, אחד המעשים שלהלן, רשאי בית המשפט לצוות על הרחקתו, ורשאי הוא, לאחר שהתרה באדם שיימנע מהפרעה והוא לא שעה להתראה, להענישו על אתר במאסר עד שלושה חדשים או בקנס:

(1) מתנהג בדרך של אלימות או איומים או בדרך פרועה או מבישה;

(2) מקים רעש כדי להביע הסכמה או אי-הסכמה לפעולה משפטית או להחלטה של בית משפט;

(3) מאיים על פקיד בית המשפט או מפריע לו בצורה אחרת למלא תפקידו;

(4) מפריע בדרך אחרת לדיוני בית המשפט.

(ב) על עונש שהוטל לפי סעיף קטן (א) יתן בית המשפט מיד הודעה בכתב לנשיא בית המשפט העליון; הנשיא, או שופט אחר של בית המשפט העליון שהנשיא קבע לכך, רשאי, לאחר שזימן את הנידון אם ביקש זאת, לבטל את העונש או לשנותו לקולה.

(ג) סעיף זה לא יחול על מי שנתון באותו ענין לשיפוט משמעתי על פי חוק לשכת עורכי הדין, והוא נמצא באולם בית המשפט לרגל תפקידו.

(א) מי שהוזמן להעיד ולא התייצב, או נצטווה להמציא מסמך ולא המציאו, רשאי בית המשפט או הרשם –

(1) לצוות על הבאתו לפני בית המשפט; על צו כזה יחולו הוראות סעיף 73א;

(2) להטיל עליו, אף שלא בפניו, מחצית הקנס האמור בסעיף 40(2) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, ואם הוזמן או נצטווה פעם נוספת ולא התייצב או לא המציא את המסמך – מאסר שלא יעלה על חודש ימים או קנס כאמור בסעיף 40(2) לחוק האמור.

(ב) מי שהוטל עליו מאסר או קנס לפי סעיף קטן (א) שלא בפניו, רשאי בית המשפט או הרשם, לבקשתו, לעיין שנית במאסר או בקנס שהטיל, להקל בהם או לבטלם, והוא יבטלם אם שוכנע שהמבקש לא התייצב או לא המציא את המסמך מסיבות שלא היתה לו שליטה עליהן.

(ג) על החלטה להטיל מאסר או קנס לפי סעיף קטן (א) ועל החלטה לפי סעיף קטן (ב) יתן מיד בית המשפט או הרשם הודעה בכתב

איסור הפרעה [תיקון: תשמ"ד-3] 72. [ב/42]

כפיית ציות ועונש בשל אי ציות [תיקון: תשמ"ה-2] 73. [ב/42א]

לנשיא בית המשפט שלערעור, ורשאי הנשיא או שופט אחר של בית המשפט שלערעור לבטל את הצו או לשנותו לקולה.

(ד) היה לבית המשפט יסוד להניח כי מי שהוזמן להעיד או נצטווה להמציא מסמך לא יתייצב או לא ימציא את המסמך, רשאי בית המשפט או הרשם –

(1) לחייבו במתן ערובה, ואם לא נתן ערובה – לצוות על מעצרו; שר המשפטים יקבע בתקנות, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, הוראות שיחולו על החיוב בערובה, תנאיו ותוצאותיו;

(2) לתת כל צו שימצא לנכון לשם הבטחת ההתייצבות או המצאת המסמך, לרבות הפקדת דרכון ואיסור יציאה מן הארץ.

(א) ציווה בית המשפט או הרשם לפי סעיף 73(א)(1) על הבאת אדם לפניו, ייערך צו ההבאה בכתב, ויפורט בו שמו של האדם שצווה על הבאתו (להלן – המובא) ותמצית העובדות המהוות יסוד למתן הצו.

(ב) בצו הבאה רשאי בית המשפט או הרשם להורות לקצין משטרה לשחרר את המובא בערובה, כפי שיפורש בצו; כתב ערובה שניתן בפני הקצין יועבר לבית המשפט או הרשם שנתן את הצו; על הערובה יחולו התקנות שהותקנו כאמור בסעיף 73(ד)(1).

(ג) צו הבאה יבוצע בידי שוטר או בידי מי שנקב בית המשפט או הרשם בצו, ומותר לבצעו בכל מקום ובכל עת.

(ד) המבצע צו הבאה יודיע למובא בה בשעה על הצו וימסור לו העתק ממנו, וכן הזמנה לעד או העתק ממנה או צו להמצאת מסמכים או העתק ממנו, לפי הענין.

(ה) המבצע צו הבאה רשאי, כשהצו בידו –

(1) להיכנס לכל מקום שיש לו יסוד סביר להניח שהמובא נמצא בו;

(2) להשתמש בכוח סביר נגד אדם או רכוש במידה הדרושה לביצוע הצו.

(ו) מי שנעצר על פי צו הבאה ולא שוחרר לפי סעיף קטן (ב), יובא לפני בית המשפט או הרשם, והוא יצווה על מעצרו או ישחררו בערובה.

מי שנעצר לפי סעיף 73(ד) או 73א(ו) רשאי –

(1) לפנות לבית המשפט, ואם צו המעצר ניתן מאת רשם – לרשם, בבקשה לעיון חוזר בהחלטה שנתן בענין הנוגע למעצר, לרבות בהחלטה לפי פסקה זו, אם נתגלו עובדות חדשות או נשתנו נסיבות והדבר עשוי לשנות את ההחלטה הקודמת;

(2) לערור על החלטה בענין הנוגע למעצר או לבקשה לעיון חוזר, לפני בית המשפט שלערעור שידון בערר בשופט אחד.

צו הבאה
[תיקון:
תשמ"ה-2]

עיון חוזר
וערר
[תיקון:
תשמ"ה-2,
תשמ"ו]

בלי למעט מן האמור בסעיף 72(ב), החלטות בית משפט לפי סעיפים 68, 69 ו-72 אין אחריהן ולא כלום.

סופיות של החלטות
74.
[ב/43]

סימן ז': הוראות כלליות

כל בית משפט הדן בענין אזרחי מוסמך לתת פסק דין הצהרתי, צו עשה, צו לא-תעשה, צו ביצוע בעין וכל סעד אחר, ככל שיראה לנכון בנסיבות שלפניו.

סמכות כללית לתת סעד
75.
[ב/34]

הובא ענין כדין לפני בית משפט והתעוררה בו דרך אגב שאלה שהכרעה דרושה לבירור הענין, רשאי בית המשפט להכריע בה לצורך אותו ענין אף אם הענין שבשאלה הוא בסמכותו הייחודית של בית משפט אחר או של בית דין אחר.

סמכות נגרת
76.
[ב/35]

(א) הורשע אדם בבית משפט שלום או בבית משפט מחוזי והוגשה נגדו – ונגדו בלבד – תביעה אזרחית בשל העובדות המהוות את העבירה שבה הורשע, מוסמך השופט או המותב שהרשיעו, לאחר שפסק הדין בפלילים הפך לחלוט, לדון בתביעה האזרחית, אם ביקש זאת מגיש התביעה; לענין זה מוסמך בית משפט מחוזי לדון גם אם התביעה לפי שוויה היא בתחום סמכותו של בית משפט שלום.

סמכות אזרחית נגרת לפלילית
77.
[ב/35א]

(ב) שר המשפטים יקבע בתקנות את סדרי הדין בתביעה האזרחית, לרבות הוראות בדבר המועד והדרך להגשת התביעה וההליכים בערעור.

(א) שופט לא ישב בדין אם מצא, מיזמתו או לבקשת בעל דין, כי קיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים בניהול המשפט.

עילות פסלות [תיקון: תשנ"ב, תשס"ד-3]
77א.

(1א) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), שופט לא ישב בדין בידעו שמתקיים אחד מאלה:

(1) צד להליך, בא כוחו או עד מרכזי, הוא בן משפחה של השופט או שקיימת ביניהם קרבה ממשית אחרת;

(2) יש לשופט ענין כספי ממשי או ענין אישי ממשי בהליך או בתוצאותיו, בצד להליך, בבא כוחו או בעד מרכזי, או שלבן משפחה מדרגה ראשונה של השופט יש ענין כספי ממשי או ענין אישי ממשי בהליך או בתוצאותיו, בצד להליך או בבא כוחו;

(3) בטרם התמנה לשופט היה השופט מעורב באותו ענין הנדון בהליך שלפניו כבא כוח, כבורר, כמגשר, כעד, כיועץ מקצועי, כמומחה, או בדרך דומה אחרת;

לענין סעיף קטן זה –

"בן משפחה" – בן זוג, הורה, הורה של בן זוג, ילד, אח, סב, נכד וכן ילד או בן זוג של כל אחד מאלה ולרבות מי שהיה אפוטרופוס או מי ששימש משפחה אומנת של השופט או שהשופט היה אפוטרופוסו או שימש משפחה אומנת שלו;

"בן משפחה מדרגה ראשונה" – בן זוג, הורה, ילד, אח וכן ילד או בן זוג של כל אחד מאלה ולרבות מי שהיה אפוטרופוס או מי

שימש משפחה אומנת של השופט או שהשופט היה אפטרופסו או שימש משפחה אומנת שלו;

"עד מרכזי" – עד שנדרשת הערכת מהימנותו לצורך הכרעה בהליך.

(2א) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(1א) שופט רשאי לשבת בדין אם מפאת דחיפות הענין לא ניתן לקיים את ההליך לפני שופט אחר ועלול להיגרם נזק חמור או עיוות דין אם לא ידון בענין.

(3א) על אף האמור בסעיף קטן (1א)(2), שופט רשאי לשבת בדין אם העברת הענין לכל שופט אחר לא תשנה את עילת הפסלות.

(ב) נטענה טענת פסלות נגד שופט, יחליט בה אותו שופט לאלתר ולפני שיתן כל החלטה אחרת.

(1ב) התקיימה עילת פסלות לפי סעיף קטן (1א)(1) או (2), הנוגעת לעורך דין או לבא כוח אחר, שהתקיימו בו נסיבות המחייבות קבלת היתר לייצוג כאמור בסעיף 53ב לחוק לשכת עורכי הדין, רשאי בית המשפט להתיק את הייצוג, לבקשת עורך הדין או בא הכוח, אם מצא כי הנזק שייגרם לצד להליך אם לא יתיר את הייצוג עולה על הנזק שייגרם לצד להליך או לאינטרס הציבורי בשל הפסקת הדיון או החלפת שופט; התיר בית המשפט את הייצוג כאמור, לא ישב בדין השופט שלגביו התקיימה עילת הפסלות.

(ג) החלטת שופט או בית משפט לפי סעיף זה תהיה מנומקת, ורשאי בכל דין לערער עליה לפני בית המשפט העליון; בערעור ידון נשיא בית המשפט העליון, או מותב של שופטי בית המשפט העליון, או שופט אחד, הכל כפי שיקבע הנשיא.

ענין שהובא או שיש להביאו לפני בית משפט מחוזי או בית משפט שלום במקום אחד, רשאי נשיא בית המשפט העליון או המשנה לנשיא להורות שיהיה נידון בבית משפט של אותה דרגה במקום אחר; ובלבד שלא תינתן הוראה לפי סעיף זה לאחר התחלת הדיון אלא בהסכמת השופט שהחל לדון בו.

(א) מצא בית משפט שאין הוא יכול לדון בענין שלפניו מחמת שאינו בסמכותו המקומית או העניינית, והוא בסמכותו של בית משפט או של בית דין אחר, רשאי הוא להעבירו לבית המשפט או לבית הדין האחר, והלה ידון בו כאילו הובא לפניו מלכתחילה, ורשאי הוא לדון בו מן השלב שאליו הגיע בית המשפט הקודם.

(ב) בית המשפט או בית הדין שאליו הועבר ענין כאמור, לא יעבירונו עוד.

(א) בית משפט הדין בענין אזרחי רשאי, בהסכמת בעלי הדין, לפסוק בענין שלפניו, כולו או מקצתו, בדרך של פשרה.

(ב) אין באמור בסעיף קטן (א) כדי לגרוע מסמכותו של בית המשפט להציע לבעלי הדין הסדר פשרה או לתת, לבקשת בעלי הדין, תוקף של פסק דין להסדר פשרה שעשו ביניהם.

העברת
ענין למקום
[ב/36] אחר

סעד בשל
חוסר
[ב/37] סמכות

פשרה
[תיקון:
תשנ"ב] 79.א

- 79ב.** בוררות
[תיקון:
תשנ"ב]
- (א)** בית משפט הדן בענין אזרחי רשאי, בהסכמת בעלי הדין, להעביר ענין שלפניו, כולו או מקצתו, לבוררות, וכן רשאי הוא, בהסכמתם, להגדיר תנאי הבוררות.
- (ב)** בעלי הדין, באישור בית המשפט, ימנו את הבורר; לא באו בעלי הדין לידי הסכמה על הבורר, רשאי בית המשפט למנותו מתוך רשימה שהגישו לו בעלי הדין, או לפי בחירתו – באין רשימה כזו.
- (ג)** הוראות חוק הבוררות, תשכ"ח-1968, יחולו על בוררות לפי סעיף זה; אולם "בית המשפט" שבסעיף 1 לחוק האמור יהיה בית המשפט שהעביר את הענין לבוררות.
- 79ג.** גישור
[תיקון:
תשנ"ב,
תשס"א-3]
- (א)** בסעיף זה, "גישור" – הליך שבו נועד מגשר עם בעלי הדין, כדי להביאם לידי הסכמה ליישוב הסכסוך, מבלי שיש בידו סמכות להכריע בו.
- "הסדר גישור" – הסכם בין בעלי הדין על יישוב סכסוך שביניהם שהושג בסיומו של הליך גישור;
- "מגשר" – מי שתפקידו לסייע בידי בעלי הדין להגיע להסכמה על יישוב סכסוך שביניהם בהליך גישור בדרך של גיהול משא ומתן חופשי.
- (ב)** בית המשפט רשאי, בהסכמת בעלי הדין, להעביר תובענה לגישור.
- (ג)** בהליך הגישור רשאי מגשר להיוועד עם בעלי הדין, יחד או לחוד, ועם כל מי שקשור לסכסוך; ורשאי הוא להיפגש עם בעל דין, בהסכמתו, בלי עורך דינו.
- (ד)** דברים שנמסרו במסגרת הליך גישור, לא ישמשו ראיה בהליך משפטי אזרחי.
- (ה)** העביר בית המשפט ענין לגישור, יעכב את ההליכים שלפניו לתקופה שיקבע, ורשאי הוא להאריך את התקופה בהסכמת בעלי הדין.
- (ו)** לא הגיעו בעלי הדין להסדר גישור עד תום התקופה האמורה בסעיף קטן (ה), יחודשו ההליכים בבית המשפט; אולם רשאי בית המשפט, על-פי בקשה של המגשר או של בעל דין, לחדשם בכל עת לפני תום התקופה האמורה.
- (ז)** הגיעו בעלי הדין להסדר גישור, יודיע על כך המגשר לבית המשפט, ובית המשפט יהיה רשאי ליתן להסדר תוקף של פסק דין.
- (ח)** הגיע צדדים לסכסוך להסכמה על יישוב הסכסוך שביניהם בגישור שנערך לפי חוק זה, רשאי בית המשפט המוסמך לדון בתובענה נושא הסכסוך לתת להסדר הגישור שהושג ביניהם תוקף של פסק דין, אף אם לא הוגשה תובענה באותו סכסוך.
- 79ד.** תקנות לענין בוררות וגישור
- (א)** שר המשפטים רשאי להסדיר בתקנות –
- (1)** סדרי מינוי בורר או מגשר;
- (2)** סדרים וכללים בהליך גישור וניהולו;

(א2) הכשירות, הכישורים והניסיון הנדרשים ממגשר המבקש להיכלל ברשימת המגשרים כאמור בפסקה (ב2), לרבות השכלה והכשרה בגישור;

(ב2) רשימת מגשרים שתעמוד לרשות בתי המשפט ובה פרטים לענין המגשר, לרבות הנושאים שבהם הוא מתמחה והערכת מיומנותו;

(3) התעריף המקסימלי לשכר טרחה שישולם לבורר או למגשר על ידי בעלי הדין;

(4) הטלת הוצאות בהליכי בוררות וגישור, והערכתן;

(5) אגרות לענין רישום ברשימת המגשרים והערכת מיומנות כאמור בפסקה (ב2).

(ב) תקנות לפי סעיף קטן (א)(א2), (3) ו-(5) טעונות אישורה של ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת.

(א) בית משפט הדן במותב ונחלקו דעות השופטים, תכריע דעת הרוב.

(ב) באין רוב לדעה אחת בענין אזרחי, תכריע דעת אב-בית-הדין.

(ג) באין רוב לדעה אחת בענין פלילי –

(1) יראה בית המשפט אם יש רוב דעות לגבי כל ממצא עובדתי, יסוד מיסודות העבירה או נושא אחר, המחייבים הכרעה לחיוב או לזיכוי, ויכריע בהתאם;

(2) לא היתה דעת רוב לענין סוג העונש או מידתו, תצורף הדעה המחמירה יותר לדעה המקילה הקרובה אליה; נחלקו הדעות לגבי החומרה של סוג העונש או מידתו, תכריע דעת אב-בית-הדין.

(א) מצא בית משפט כי נפלה טעות בפסק דין או בהחלטה אחרת שנתן, רשאי הוא, תוך עשרים ואחד ימים מיום נתינתם, לתקנם בהחלטה מנומקת, ורשאי הוא לשמוע טענות בעלי הדין לענין זה; לענין זה, "טעות" – טעות לשון, טעות בחישוב, פליטת קולמוס, השמטה מקרית, הוספת דבר באקראי וכיוצא באלה.

(ב) בהסכמת בעלי הדין רשאי בית המשפט להחליט בכל עת על כל תיקון בפסק דין או בהחלטה אחרת שנתן.

(ג) תוקנו פסק דין או החלטה אחרת כאמור בסעיף קטן (א) יראו, לענין ערעור, את מועד החלטת התיקון כמועד מתן פסק הדין או ההחלטה האחרת.

(ד) החלטה לפי סעיף קטן (א) אינה ניתנת לערעור אלא בערעור על פסק הדין או ההחלטה האחרת.

(א) שר המשפטים יקבע את סדרי המינהל של בתי המשפט, וימנה בהסכמת נשיא בית המשפט העליון את מנהל בתי המשפט, בין שהוא שופט ובין שאינו שופט.

(ב) מנהל בתי המשפט יהיה אחראי בפני השר על ביצועם של סדרי המינהל.

80. בית משפט שנחלקו בו הדעות
[תיקון:
תשנ"ב]

81. תיקון טעות בפסק דין [ב/א37]

82. סדרי מינהל
[תיקון:
תשנ"ב]

- 82.א** מחלקה לניתוב תיקים [תיקון: תשס"א-3]
- (א)** שר המשפטים, בהתייעצות עם נשיא בית המשפט העליון, יקים, בצו, בבתי המשפט מחלקות לניתוב תיקים (להלן – מנ"ת).
- (ב)** שר המשפטים יקבע –
- (1)** את הכשירויות הנדרשות מעובדים במנ"ת;
- (2)** הוראות בסדרי דין שעובדי המנ"ת מוסמכים לתת;
- (3)** את הכללים שעל פיהם יפעל המנ"ת.
- (א)** שר המשפטים רשאי להסדיר בתקנות –
- (1)** ימי הישיבות והפגרות של בתי משפט ולשכות ההוצאה לפועל והטיפול בענינים בימי פגרה;
- (2)** פרסום פסקי דין של בתי משפט;
- (3)** אגרות שיש לשלם בבתי משפט ובמשרדי ההוצאה לפועל והפטור מהן;
- (4)** דמי נסיעה ולינה ושכר בטלה של עדים שהוזמנו להעיד בבתי משפט.
- (ב)** תקנות לפי סעיף קטן (א)(3) טעונות אישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.
- פרק ג': רשמים
- סימן א': מינוי
- 84.** מינוי [תיקון: תשמ"ו-3]
- (א)** נשיא בית המשפט העליון רשאי, באישור שר המשפטים, למנות שופט או אדם הכשיר להתמנות שופט בית משפט שלום, לרשם או לסגן רשם של בית המשפט העליון, של בית משפט מחוזי או של בית משפט שלום.
- (ב)** הודעה על המינוי תפורסם ברשומות ומשפורסמה אין עוררין על המינוי.
- (ג)** בפרק זה, "רשם" – מי שנתמנה רשם או סגן רשם לפי סעיף זה.
- סימן ב': סמכויות שיפוט
- 85.** סמכויות מיוחדות [2/ר]
- על אף האמור בכל דין בדבר סדרי דין ונוהג בבתי משפט אזרחיים ופליליים, יהיו לרשם הסמכויות המיוחדות האמורות בסעיפים 86 עד 90.
- 86.** פסק דין באין הגנה [3/ר]
- בתובענה שנתבע אינו מתגונן בה, לרבות תביעה בסדר דין מקוצר שלא ניתנה בה רשות להתגונן, רשאי הרשם –
- (1)** לדרוש ראייה בכתב;
- (2)** ליתן פסק דין על פי צד אחד נגד אותו נתבע;
- (3)** לבטל פסק דין שנתן לפי פסקה (2).
- 87.** פסק דין מוסכם [4/ר]
- במשפטים, בין בערכאה ראשונה ובין בערעור, שבהם מסכימים בעלי הדין למתן פסק דין לפי נוסח מוסכם, רשאי רשם ליתן פסק דין; ורשאי רשם ליתן פסק דין כאמור אם הסכימו בעלי הדין לגופו של ענין ולא הסכימו על סכום הוצאות המשפט, והרשם ישום ויקבע בפסק הדין את ההוצאות האמורות.

רשם רשאי, על פי בקשה או מיזמתו, להורות, בהתאם לתקנות סדר הדין, שתובענה או ערעור יימחקו מחמת חוסר מעש.	.88 [5/ר]	מחיקת הליך
רשם רשאי ליתן צו עיקול זמני, ולצורך זה – צו לאיסור השימוש במעוקל ולשימורו, ורשאי הוא לבטל צווים כאמור.	.89 [6/ר]	עיקול זמני
רשם רשאי לדון ולהחליט ולהורות ככל שיראה לנכון בבקשות בכל ענין הנוגע לניהולו של הליך, לרבות ענינים אלה:	.90 [7/ר]	בקשות שונות [תיקון: תשנ"ה-2]
(1) מתן ערובה לתשלום הוצאות המשפט, על-פי בקשה של תובע, נתבע, מערער או משיב, או של הבא מטעמם;		
(2) מתן רשות לתבוע בחזקת עני, דחיית תשלומן של אגרות ופטור מהן;		
(3) הארכת המועד להגשת ערעור או בקשה לרשות ערעור;		
(4) החזרת אגרות בית משפט ששולמו בטעות או מחמת שומת-יתר או מסיבה אחרת;		
(5) תשלום כסף מקופת בית המשפט;		
(6) מינוי אפוטרופסים לדין;		
(7) הוראות בדבר המצאת כתבי בי-דין, לרבות תחליף המצאה;		
(8) שומת שכר עדים והוצאותיהם והחיוב בהם;		
(9) בקשות דחופות בנוגע לשמיעת תובענה, ערעור או הליך אחר, הכל בכפוף להוראות סעיף 101;		
(10) מינויו של מנהל חשבונות או רואה חשבון מומחים או של מומחה אחר, במקום שיש צורך בחוות דעת או בדין-וחשבון של מומחה קודם לבירורם של כל תובענה או הליך אחר, או לפני המשך בהם אם כבר התחיל הבירור בהם;		
(11) ארכה לטעון, רשות לתקן כתב טענות, גילוי מסמכים והצגתם ומסירת שאלונים;		
(12) קביעת מועד לחקירתו הפומבית של חייב לפי פקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], תש"ם-1980 (להלן – פקודת פשיטת הרגל).		
בנוסף לאמור בסעיפים 85 עד 90 רשאי רשם לעשות כל דבר שבסדרי דין ונוהג ובהליכי הוצאה לפועל, שהוסמך בתקנות לעשותו.	.91 [10/ר]	סמכויות שהוענקו בתקנות
בוטל.	.92	[תיקון: תשנ"ה-3]
בוטל.	.93	[תיקון: תשנ"ה-3]
בעניני פשיטת רגל, רשאי רשם של בית משפט שיש לו שיפוט כאמור בסעיפים 172 ו-173 לפקודת פשיטת הרגל –	.94 [9/ר]	עניני פשיטת רגל
(1) לפי בקשתו של חייב בפשיטת רגל, ליתן צו כינוס נכסים ולהכריז על החייב כפושט רגל;		
(2) לנהל חקירות לפי סעיפים 27 עד 32, 59 ו-60 לפקודת פשיטת הרגל, וליתן צווים בהתאם להוראות אותם סעיפים.		

פסק דין והחלטה אחרת של רשם – כמוהם כפסק דין או החלטה אחרת של בית המשפט שבו הוא משמש רשם, והכל בכפוף לסעיף 96.

95 החלטת רשם כהחלטת בית המשפט
[11/ר]

(א) פסק דין של רשם של בית משפט שלום או של בית משפט מחוזי דינו, לענין ערעור, כפסק דין של בית המשפט שבו הוא משמש רשם.

96 ערעור על החלטת רשם
[12/ר]
[תיקון:
תשמ"ה-2,
תשמ"ו-3]

(ב) החלטה אחרת של רשם ניתנת לערעור לפני בית המשפט שבו הוא משמש רשם, ורשאי בית המשפט לדון בו בשופט אחד.

(ג) החלטה של בית משפט שלום בערעור לפי סעיף קטן (ב) ניתנת לערעור לפני בית המשפט המחוזי, אם ניתנה רשות לכך מאת בית משפט השלום או מאת בית המשפט המחוזי או אחד משופטיו.

(ד) החלטה של בית משפט מחוזי בערעור ניתנת לערעור לפני בית המשפט העליון, אם ניתנה רשות לכך בגוף ההחלטה, או מאת נשיא בית המשפט העליון או שופט אחר של בית המשפט העליון שנשיאו קבע לכך, או מאת בית המשפט העליון.

(ה) פסק דין של רשם של בית המשפט העליון ניתן לערעור לפני בית המשפט העליון, שידון בו בשופט אחד.

סימן ג': סמכויות אחרות

רשם רשאי לקבוע פלוגתות מוסכמות להכרעת בית המשפט, והוא יציין בפרוטוקול את שמות בעלי הדין או עורכי הדין שהתייצבו לפניו ואת הפלוגתות המוסכמות כאמור, אך בלי לפגוע בסמכותו של בית המשפט לערוך את הפלוגתות מחדש בהתאם לכתבי הטענות.

97 קביעת פלוגתות מוסכמות
[13/ר]

כל שאלה בדבר שומת אגרת בית המשפט בתובענה, בענין או בהליך, תובא לפני הרשם.

98 שומת אגרות בית המשפט
[14/ר]

הרשם יהיה שמאי-הוצאות של בית המשפט שבו הוא משמש רשם.

99 שומת הוצאות
[15/ר]

רשם רשאי לחתום על פסיקות של פסקי דין ושל החלטות אחרות של בית המשפט.

100 חתימה על פסיקות
[16/ר]

רשם יהיה אחראי לעריכת רשימת המשפטים שלפני בית המשפט ולפני שופטים בלשכותיהם, לפי הנחיות נשיא בית המשפט העליון או המשנה לנשיא, נשיא או סגן נשיא של בית משפט מחוזי או נשיא של בית משפט שלום, הכל לפי הענין, ורשאי הוא על פי בקשת תובע או מערער, או בהסכמת בעלי הדין או עורכי הדין שלהם, לקבוע ברשימה כל תובענה, הליך או ערעור לדיון ולהוציא לשם כך את ההודעות הדרושות.

101 רשימת המשפטים והודעה על הדיון בהם
[17/ר]

כל שבועה או תצהיר יכולים להינתן בפני רשם.

102 השבעה וקבלת תצהיר
[19/ר]

כל מקום שנאמר בדין, כי מעשה פלוני או דבר פלוני אפשר שייעשה בידי פקיד שימנה לכך בית המשפט, רשאי הרשם לעשותו.

103 סמכות נוספת
[20/ר]

הוראות סעיפים 68 עד 79 ג ו-81 יחולו על רשם ועל הדיונים לפניו; אך רשם שאינו שופט לא יהא מוסמך לשפיטה פלילית ולשפיטה לפי סעיף 72(א).

104. תחולת הוראות [תיקון: תשנ"ב, תשנ"ב-2]

(א) הרשם ישמש בכל סמכות שניתנה למזכיר הראשי של בית המשפט העליון, של בית משפט מחוזי ושל בית משפט שלום וימלא כל תפקיד שניתן להם.

105. הרשם יבוא במקום המזכיר הראשי [ר/21]

(ב) כל מקום שנאמר בדין, כי מסמך פלוני יוגש למזכיר הראשי של בית המשפט, יוגש המסמך למשרד בית המשפט.

לענין שיפוט משמעת של רשם עקב מילוי תפקידיו כרשם ולענין השעייתו מכהונת רשם, דין רשם שאינו שופט כדין שופט.

105א. משמעת [תיקון: תשנ"ב]

לענין טענת פסלות נגד רשם, דין רשם שאינו שופט כדין שופט, והוראות סעיף 77א יחולו.

105ב. פסלות [תיקון: תשנ"ב]

הודעה על גמר כהונתו של רשם תפורסם ברשומות.

105ג. הודעה על גמר כהונה [תיקון: תשנ"ב]

שר המשפטים רשאי להתקין תקנות סדרי דין לערעורים לפי פרק זה, ובכפוף להוראות פרק זה – גם תקנות הקובעות את הסמכויות והתפקידים של הרשמים בכל הנוגע לסדרי דין ולנוהג של בתי המשפט.

106. תקנות [ר/22 סיפה]

פרק ד': הוראות שונות

(א) כל סמכות מינהלית וכל סמכות להתקין תקנות סדרי דין שהוענקו לזקן השופטים, נתונות לשר המשפטים.

107. העברת סמכויות [ב/45]

(ב) כל סמכות שיפוטית שהוענקה לזקן השופטים נתונה לנשיא בית המשפט העליון ולמשנה לנשיא בית המשפט העליון.

(א) שר המשפטים רשאי להסדיר בתקנות סדרי דין את סדרי הדין והנוהג לפני בתי משפט, רשמים ולשכות הוצאה לפועל, במידה שלא נקבעו בחוק, ובהם –

108. תקנות סדרי דין [תיקון: תשמ"ט, תשמ"ט-2] [ב/46] [ב/8(ד)] [ב/9(ד)]

(1) כל הנוגע לערעורים, לדיון נוסף ולמשפט חוזר לפי פרק ב', לרבות סדרי הבקשות לדיון נוסף ולמשפט חוזר ומועדי הגשתן;

(2) הארכת מועדים לעשיית דבר שבסדרי דין או בנוהג, אף אם נקבעו בחיקוק;

(3) הטלת הוצאות משפט, הערכתן וקביעת תעריף לשכר טרחה של עורכי דין שבית משפט או רשם רשאי להקציב להם בעד פעולותיהם לפניו;

(4) קביעת שיעורי התשלומים שרשאי בית משפט או רשם לחייב בהם בעל דין בהליך אזרחי עבור רישום פרוטוקול הדיון, בין ידנית ובין במכשיר הקלטה או באמצעים אחרים (להלן – התשלומים), לרבות –

- (1) סוגי ההליכים בהם ניתן להטיל את התשלומים;
 - (2) דרכי גביית התשלומים;
 - (3) מועדי הטלתם של התשלומים, תוך מתן אפשרות להטילם לפני ההליך, במהלכו או עם סיומו וכן לשנות עם סיום ההליך החלטה שניתנה קודם לכן לענין זה;
 - (4) התחשבות ביכולתו הכספית של בעל הדין;
 - (5) קביעת אגרה מיוחדת שתיועד למימון רישום פרוטוקולים כאמור בפסקה (4), שתשולם על-ידי בעל דין בהליך אזרחי בדרך שתיקבע בתקנות.
- (ב) תקנות לפי סעיף קטן (א)(4) ו-(5) טעונות אישורה של ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

109. ביצוע ותקנות
 שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו.
 [ש/28 רישה]
 [ב/47 רישה]
 [ר/22 רישה]
 [ת/10]

110. שמירת חוקים
 חוק זה אינו גורע מכל חוק אחר –
 [ב/49]

- (1) הדין בבתי משפט אחרים או בבתי דין אחרים;
 - (2) המוציא ענינים מסויימים מסמכותם של בתי המשפט שחוק זה דן בהם, או מוסר לסמכותם ענינים נוספים;
 - (3) הקובע לבית משפט הרכב מסויים או סדרי דין מסויימים לדיון בענינים מסויימים;
 - (4) השולל זכות ערעור או מתנה לה תנאים.
- (א) מי שכיהן כשופט ערב תחילתו של חוק השופטים, תשי"ג-1953, רואים אותו כאילו נתמנה על פי חוק זה.
- (ב) רשם שכיהן ערב תחילתו של חוק בתי המשפט, תשי"ז-1957, רואים אותו כאילו נתמנה על פי חוק זה.

111. הוראות מעבר
 [ש/27(א)]
 [ר/50(ג)]

תוספת ראשונה
 (סעיף 37)

- (א) [תיקון: תשמ"ח-2, תש"ן, תשנ"א, תשנ"ה, תשמ"ט-3, תשס"ג-2, תשס"ג-3, תשנ"ב-2, תשנ"ב] חלק א'
- (1) עבירות לפי הסעיפים הבאים של חוק העונשין, תשל"ז-1977: 144; 169; 245 ו-246 בנסיבות המתוארות בסעיף 249א; 298; 302; 329; 330 עד 332; 333 בנסיבות המתוארות בסעיף 335; 336; 369 עד 375; 390; 402 עד 404; 406 ו-407 בנסיבות המתוארות בסעיף 408; 413א; 448 עד 450.
 - (2) עבירות לפי סעיפים 117(א) ו-118 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969.
 - (3) עבירות לפי סעיפים 75, 84 ו-85 לפקודת הדואר [נוסח חדש], תשל"ז-1976.
 - (4) עבירות לפי סעיף 209 לפקודת המכס.

(5) עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973.

(6) עבירה לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003.

(7) עבירה לפי סעיף 3 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000.

חלק ב'

(ב)

(1) ערעורים לפי סעיפים 52(ב), 55 ו-60 לפקודת התעבורה.

תוספת שניה
(סעיף 51)

חלק א' עבירות לפי חוק העונשין, תשל"ז-1977, הקבועות בסימן ה' לפרק ט' ובסעיפים 392, 393, 415, 423 ו-424.

(א)

[תיקון:
תשנ"ב-2]

חלק ב' עבירות לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973.

(ב)

תוספת שלישית
(סעיף 55)

חוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968.

(1)

[תיקון: ק"ת
תשס"ג,

חוק יום הזכרון לחללי מערכות ישראל, תשכ"ג-1963.

(2)

תשמ"ה-2,
תשמ"ו-2,

חוק יום הזכרון לשואה ולגבורה, תשי"ט-1959.

(3)

תשמ"ז, ק"ת
תשמ"ז,

חוק למניעת מפגעים, תשכ"א-1961.

(4)

תשמ"ז,
תשנ"ג, ק"ת

פקודת בריאות העם, 1940.

(5)

תש"ס, ק"ת
תשס"ב, ק"ת

פקודת בריאות הציבור (מזון) [נוסח חדש], תשמ"ג-1983.

(6)

תשס"ג]

הפרק השלישי לחוק ההתגוננות האזרחית, תשי"א-1951.

(7)

פקודת העיריות (אספקת מים), 1936.

(8)

חוק הסדרת מקומות רחצה, תשכ"ד-1964.

(9)

חוק לימוד חובה, תש"ט-1949.

(10)

חוק הבטיחות במקומות ציבוריים, תשכ"ג-1963.

(11)

חוק הרשויות המקומיות (ביוב), תשכ"ב-1962.

(12)

חוק שירותי הכבאות, תשי"ט-1959.

(13)

פקודת הכלבת.

(14)

סעיף 196 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 וסעיפים 265 ו-266 לחוק האמור – לגבי חותם שהוטבע מכוח חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968.

(15)

חוק הגבלת העישון במקומות ציבוריים, תשמ"ג-1983.

(16)

פקודת המכרות.

(17)

חוק שמירת הנקיון, תשמ"ד-1984.

(18)

תקנות שעת-חירום (אבטחת מוסדות חינוך), תשל"ד-1974.

(19)

- (20) תקנות שימור חיפה (אגף הכרמל), 1943.
- (21) תקנות התעבורה (סדרי תנועה ושמירת הבטחון בכרמלית בחיפה), תשכ"א-1961.
- (22) תקנות מחלות בעלי חיים (שחיטת בהמות), תשכ"ד-1964.
- (23) צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (בשר טחון), תשל"ו-1975.
- (23א) חוק חג המצות (איסורי חמץ), תשמ"ו-1986.
- (25) חוק הרשויות המקומיות (שימוש ארעי במגרשים ריקים), תשמ"ז-1987.
- (25א) חוק בנינים ציבוריים (מיתקני שתיה למים צוננים), תשמ"ז-1986.
- (26) חוק איסוף ופינוי פסולת למיחזור, תשנ"ג-1993.
- (27) חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות, תשכ"ט-1969.
- (28) חוק המים, התשי"ט-1959.

משה נסים
שר המשפטים